

Welke lessen leert het leven ons? Televisiemaker Joris Linssen staat deze maanden met zijn groep Caramba in het theater. 'Heerlijk zwelgend, smachtend, vibrerend'.
Je moet af en toe een risico nemen.

TEKST RINSKE WELS FOTO MERLIJN DOOMERNIK

'Ik heb een romantische, sentimentele ziel'

Les 1

Sta jezelf toe te zwelgen

"De muziek die ik met Caramba maak – Nederlandstalige teksten op Mexicaanse muziek – maak ik al heel lang. We timmeren aan de weg met de band, maar veel mensen kennen ons nog niet. We doen het met veel liefde en plezier. Als kind had je van die blokkendozen, zo'n stooftje waar je verschillende vormpjes door kunt drukken. Met z'n vieren hebben wij zo'n gekke vorm, denk ik wel eens, dat die gewoon nergens doorheen past. Maar mensen die naar ons luisteren, worden geraakt. We spelen in de wat kleinere zalen – die gelukkig wel vol zitten. Na afloop horen we regelmatig: 'We wisten niet wat jullie deden, we werden zo verrast'.

Voor ons was het, tijdens onze reis naar Mexico vorig jaar, een ontdekking dat de Mexicanen het meteen snapt. Ook de liedjes die we zongen in onze eigen taal. Ze voelden kennelijk de passie, de echtheid die wij erin leggen. Het had gekund dat ze beledigd waren, maar ze waren vereerd. Een band uit Nederland die hun muziek mooi vindt. Ik heb dertien jaar lang opgetreden als Ome Cor, een smartlappenzanger. In een Elvispak en dan zingen met een groots gebaar. Toen we in Mexico speelden, voelde ik dat hele-

maal terugkomen. Wat in Nederland wordt gezien als grappig of totaal overdreven, wordt daar gezien als: je doet het met je hart. Wat hier wordt gezien als vals sentiment wordt in Mexico opgevat als echte *Weltschmerz*. Heerlijk zwelgend, smachtend, vibrerend, levend. Ik vind zwelgen een heel prettig tijdverdrijf. Dat is wat mij zo aanspreekt in die Mexicaanse muziek. Dat is echt zwelgen 2.o."

Les 2

Eer je helden

"In wezen is elke ontmoeting met een held een teleurstelling in cadeauverpakking. Je weet: als je hem hebt uitgepakt, is het een gewoon mens. Je haalt de magie eraf. Maar mijn held, de componist Armando Manzanero, bleef een idool, hij bleef op afstand. Toen ik hem ontmoette, omhelsde ik hem. Hij omhelsde me wel terug, maar hield duidelijk de regie; hij gaf aan hoe lang het mocht duren. Hij is in Mexico een ster en wordt met alle egards behandeld. Hij gedraagt zich als een kleine keizer. Hoe hij loopt, hoe hij beweegt, dat is van een grandeur... Ik vond dat fijn, want zo kon hij mijn held blijven.

Vroeger was André Hazes mijn idool. Die man was opgezaald met een talent dat groter was dan hij kon dragen. Ik vind hem de allergrootste zanger en tekstdichter die we ooit in Nederland

hebben gehad. Maar misschien is het voor je geluk en voor het geluk van je naasten fijner als je een beperkter talent hebt.

Ik weet niet of ik hem had willen zijn. Ik ben meer van alle markten thuis. De prijs daarvoor is dat je dan niet iemand bent die in één ding extreem goed is. Maar met zo iemand valt niet te leven. Ik wil graag iemand zijn met wie te leven valt."

Les 3

Geloof in jezelf

"Ik had op de basisschool een leraar die de jaarlijkse schoolmusical organiseerde en hij zag het in mij. Ik kreeg allerlei rollen en mocht zingen. Ik merkte dat op een podium alles geoorloofd is en dat ik een zaal kon laten lachen. Die spanning, dat was een ontdekking. Een verlangen naar 'groots en meeslepend' was geboren, je zoekt daarna steeds naar die kick. Ik heb een romantische en sentimentele ziel, dus ik wil heel graag groots en meeslepend leven.

Dat kun je doen door met een groot gebaar en een fles tequila aan je mond in de goot te gaan liggen. Of je doet het op een gezonde manier door hard te werken en te zorgen dat je op het podium komt te staan, of op tv komt. Dan heb je bepaald geen saai leven en maak je veel mee. Ik heb ontdekt dat je dan veel meer lol hebt. ►

Dat die meester in mij geloofde, was belangrijk, maar je moet ook in jezelf geloven. Ik ben eigenwijs, maar daardoor kom je wél ergens. Ik was redacteur bij de NCRV en wilde verslaggever worden. ‘Dat moeten we niet willen’, zei mijn eindredacteur, ‘jij bent een goede redacteur’. Die zin gaf me positieve energie. Ik werd verslaggever. Daarna wilde ik regisseur worden, zelfde verhaal: moeten we niet willen. Uiteindelijk werd ik presentator van ‘Taxi’. Toen ik daar na zes jaar mee ophield, zei mijn toenmalige manager: ‘Er is geen programma voor je, word regisseur, daar was je zo goed in’. Maar ‘Hello Goodbye’ kwam, en dat werd een groot succes. Wat als ik steeds had geluisterd naar anderen die zeiden: ‘Dat is te hoog gegrepen voor jou?’”

Les 4

Laat kinderen voelen dat ze speciaal zijn

“Ik heb drie extra kinderen, behalve de twee dochters die ik zelf heb gemaakt. Mijn vrouw en ik hebben deze pleegkinderen het gevoel kunnen geven dat ze speciaal zijn, dat ze er toe doen. Als een pleegkind in je huis komt, krijg je een spiegel voorgehouden. Wij waren met zijn vieren en dan komt er een vijfde bij. Je stelt je veilige cocon open, je basis verandert. Maar voor de ander is het heftiger; die krijgt er vier mensen met een gebruiksaanwijzing bij.

Ons eerste pleegkind was een jongen van zeventien. Ik moest al snel enorm lachen om mezelf. Wat was het geval: ik had nooit gedacht dat ik een vaste stoel in huis zou hebben. Ik weet nog van vroeger, bij een vriendinnetje thuis die dan zei: ‘Nee, daar kun je niet zitten, dat is de stoel van pa’. Ik had gewerkt, was moe en dacht: ik ga even lekker op mijn stoel zitten. Kom ik beneden, zit die gast op mijn stoel. Dat was voor mij een leermoment. Enerzijds: ik heb een eigen stoel, wat erg! Anderzijds: je moet dus letterlijk ruimte maken, je plaats afstaan aan een ander.

We hadden ook flinke discussies met elkaar, omdat hij een andere levensvisie heeft. Ik vind het een verrijking om mee te maken. Al je vooroordelen, je waarden en ideeën zijn niet langer vanzelfsprekend. Denk aan die vormenstoof. Je kunt zeggen: je moet zo’n jongen uit een andere cultuur niet opnemen in je huishouden want dat past toch niet. Maar het past wél en het heeft ons veel meer gebracht dan we dachten.

Het is het grootste wat ik heb bereikt in mijn leven. Ik was onlangs jarig en toen zaten alle vijf kinderen aan tafel. In alle maten en kleuren, van zestien tot vijftieng jaar. Dat is toch fantastisch?”

Les 5

Denk buiten de lijntjes

“Toen ik zestien was, was ik punk en anarchistisch en ik wilde een andere wereld. Ik moest een daad stellen, vond ik. Ik was het niet eens met het systeem, wilde er ook geen onderdeel van zijn. Zo’n school was er ook alleen maar op gericht om alle vormpjes door de doos te drukken. Dus zei ik op mijn zeventiende verjaardag tegen mijn ouders: ‘Ik ga van school’. ‘O, dat is goed’, zeiden ze, terwijl mijn vader daar nota bene conrector was.

Ik dompelde me onder in de kraakscene, zat in allerlei bandjes en leefde vooral ‘s nachts. Wat een heftige beslissing van mijn ouders om mij die fout te laten maken – een daad van liefde, en van vertrouwen in mij. Na een aantal maanden bedacht ik dat ik toch niet buiten de maatschappij wilde staan en ik ben weer teruggegaan, naar een andere school. Daar hadden ze wel gehoord van dat verwenne zoontje van die conrector die met een hoop bombarie van school was vertrokken en nu met hangende pootjes terugkwam. Ze zouden mij wel eens manieren leren. Ik ben getreiterd en vernederd door leraren. Te idioot voor woorden en heel frustrerend. Bij het eindexamen was er zelfs eentje die weigerde mij een hand te geven. Dat kwam aan. Maar ik denk dat mijn *out-of-the-box*-denken daar is begonnen.

Wat ik mij toen ook realiseerde, is dat je de wereld niet kunt veranderen door revolutie te prediken en van buitenaf bommen te gooien. Je kunt beter van binnenuit opereren. En klein beginnen. Wees eerst maar eens aardig tegen de mensen naast je, voordat je het hele landsbestuur omver gooit.”

Les 6

Gun de ander alles

“Ik heb een liedje van Armando Manzanero, ‘Contigo Aprendí’, vertaald: ‘Met jou heb ik geleerd’. Het staat op onze cd ‘Licht’. Daarin schrijft ik: ‘omdat ik jou en jij mij gewoon laat leven’.

Volgens mij is dat het geheim van een goede relatie, dat je elkaar toestaat je te ontplooiën en elkaar alles gunt. Dat is de grootste deugd, zowel in liefde als in vriendschap, dat je het de ander gunt uit de grond van je hart. In het dagelijks leven is het hetzelfde. Als iemand je afsnijdt op de fiets kun je kwaad worden, maar je kunt ook denken: ga jij maar voor.

Ik kwam ooit, toen ik acht jaar was, tot een cruciaal inzicht. Wij aten vaak bij vrienden en daar was het altijd een vechtpartij: wie mag de grootste gehaktbal? Als de deksel van de pan ging, begon iedereen in het wilde weg te prikken. Ik weet nog dat ik op een dag bedacht: als ik nou ga voor een gemiddelde gehaktbal, dan heb ik geen ruzie en loopt het allemaal veel beminnelijker. En dat was ook zo. Aan de andere kant, het zou wel triest zijn als dat de metafoor voor mijn leven is, haha, dat ik voor de gemiddelde gehaktbal ben gegaan en dat iedereen daardoor nu gelukkig is. Nee, door een ander alles te gunnen kom je verder. Dat is het.”

Les 7

Neem risico's

“Als het te luxe en te gemakkelijk wordt, voel ik me daar niet wel bij. ‘Hello Goodbye’ is een groot succes, het aantal kijkers stijgt nog steeds en ik krijg er veel eer voor. Maar ik doe het al acht jaar. Dan moet je bedenken dat ik de facto de helft van het jaar bezig ben op Schiphol om dat programma te maken. We leggen onze jas op dezelfde plek, drinken koffie bij hetzelfde barretje. Er kwam ooit een Russische presentator een dagje kijken, want het is een Nederlands format dat ook in het buitenland verkocht is. Hij vroeg: ‘Do you have a list with the questions?’ Ik zei: ‘Er is geen lijst, je moet naar mensen luisteren, daar komen de vragen vanzelf uit voort’. Maar de laatste tijd dacht ik: eigenlijk heeft die Rus gewoon gelijk – er zijn zo’n tien, twaalf vragen die je vaak stelt. Ik heb ook al alle varianten op ‘Op wie staat u te wachten?’ uitgeprobeerd. Op het moment dat ik me realiseerde: er is tóch een vast stramien, besloot ik te stoppen. Je moet af en toe een risico nemen. Ik wil niet dat het een truc wordt. Want ik wil écht zijn en het blasé worden vóór blijven. Ik ben tevreden over die beslissing. Als je een nieuw tijdperk in wilt, zul je het vorige moeten afsluiten. De sluwe manier is om eerst te zorgen dat je iets anders hebt, maar ik doe het liever impulsief.” ■

“Het grootste dat ik bereikt heb in mijn leven is dat die drie extra kinderen passen in onze cocon.”

Ik ga van school, zei ik. O, dat is goed, zeiden mijn ouders. Een daad van liefde en vertrouwen in mij

Joris Linssen

Joris Linssen (47) is presentator van de tv-programma's 'Hello Goodbye' en 'Joris' Showroom'. Daarnaast staat hij deze maanden in het theater met de leden van Caramba. Ze schrijven en spelen Mexicaanse mariachinummers met een Nederlandstalige tekst. Hun huidige voorstelling heet 'Licht' en gaat over de reis naar Mexico die ze afgelopen oktober samen maakten. Ze traden op in de open lucht, in parken en op pleinen, maar ook voor 20.000 man in een stadion in Guadalajara. De reis is ook gefilmd, door Linssens vaste crew. De film 'Joris Linssen & Caramba, Terug naar Tequila' moet in september klaar zijn.

Joris Linssen is getrouwd met Rebecca, heeft twee dochters en twee pleegkinderen. Walid rekent hij ook tot zijn gezin, een Somalische jongen over wie Linssen zich ontfermde nadat hij hem had ontmoet tijdens een van de ritten in het tv-programma 'Taxi'.

Informatie over de voorstelling 'Licht': www.jorislinssen.nl